

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LĖŠŲ SKYRIMO IŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS REZERVO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos savivaldybių asociacijos dvišalės komisijos 2021 m. kovo 24 d. posėdžio protokolo 4 punkto išvadas parengti pasiūlymus dėl finansinės paramos priemonių savivaldybėms, 2020 metais patyrusioms papildomų išlaidų dėl kompensacijų vietinio (miesto ir priemiesčio) transporto vežėjams, kurie negavo pajamų dėl su COVID-19 pandemija susijusių keleivių vežimo apribojimų, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl lėšų skyrimo iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – skirti iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo savivaldybėms 5 293 186 eurus savivaldybių išlaidoms, patirtoms vykdant įsipareigojimus vietinio (miesto ir priemiesčio) transporto vežėjams, kurie 2020 metais negavo pajamų dėl su COVID-19 pandemija susijusių keleivių vežimo apribojimų, esant valstybės lygio ekstremaliajai situacijai, kompensuoti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu paskelbus valstybės lygio ekstremaliają situaciją¹ ir karantiną² visoje šalyje dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės, taip pat priėmus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimus³,⁴, buvo apribota viešojo transporto veikla (įvesti asmenų srautų valdymo, saugaus atstumo laikymosi ribojimai ir kt.) ir dėl to žymiai sumažėjo keleivių srautas bei atitinkamai sumažėjo vežėjų gaunamos pajamos iš keleivių vežimo. Todėl padidėjo savivaldybių išlaidos nuostoliams, patirtiems vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kompensuoti. Pagal teisės aktų reikalavimus savivaldybės privalo kompensuoti vežėjui nuostolius, susidariusius teikiant viešąsias keleivių vežimo paslaugas, – Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 33 dalyje nustatyta, kad savivaldybė privalo užtikrinti nepertraukiamą keleivių judėjimą savivaldybės teritorijoje, o

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimas Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimas Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“.

³ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. kovo 16 d. sprendimas Nr. V-399 „Dėl karantino režimo priemonių nustatymo organizuojant ir vykdant keleivių vežimą“.

⁴ Valstybės operacijų vadovo 2020 m. liepos 17 d. sprendimas Nr. V-1679 „Dėl viešojo transporto paslaugų teikimo būtinų sąlygų“.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2010 m. liepos 20 d. įsakyme Nr. 3-347 „Dėl Nuostolių, patirtų vykdant keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kompensacijos apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta, kad savivaldybės privalo kompensuoti vežėjui susidariusius keleivių vežimo miesto ir rajono maršrutais nuostolius.

Savivaldybės, atsakydamos į Finansų ministerijos prašymą „Dėl duomenų pateikimo apie viešajam transportui patiriamas išlaidas“, pateikė duomenis apie patirtas išlaidas dėl keleivių vežimo įmonių nuostolių, patirtų vykdant viešąsias keleivių vežimo paslaugas keleiviniu kelių transportu miesto ir priemiesčio maršrutais, ir patirtas išlaidas pagal Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatyme nustatytas lengvatas už 2017–2020 metus.

Pagal pateiktus duomenis apskaičiuojant kompensuotiną sumą buvo įvertinta tai, kad iš savivaldybių biudžetų kompensuojama vežėjams nuostolių suma kasmet didėja, todėl pagal vidutinį dviejų laikotarpių nuostolių augimą (2018 m. lyginami su 2017 m. ir 2019 m. lyginami su 2018 m.) suskaičiuota, kokie būtų „realūs“ nuostoliai 2020 metais, jei nebūtų dėl COVID-19 pandemijos taikytų keleivių vežimo apribojimų. Toks ilgesnio laikotarpio duomenų vertinimas iš dalies eliminuoja struktūrinių veiksnių poveikį, be to, taikomas teisingesnis kompensuojamų sumų principas toms savivaldybėms, kurių sumos kompensacijoms mokėti 2018 metais ir 2019 metais nedidėjo arba mažėjo, t. y. jos atsakingiau ir racionaliau tvarkėsi, priimdamos sprendimus dėl vietinio susisiekimo maršrutų tinklo formavimo ir nuostolių kompensavimo vežėjams. Taip pat buvo įvertintas 2020 metų savivaldybių biudžetų išlaidų kompensacijoms pagal Transporto lengvatų įstatyme nustatytas lengvatas mokėti sumažėjimas. Nutarimo projektu siūloma 21 savivaldybei kompensuoti išlaidas, patirtas vykdant įsipareigojimus vietinio (miesto ir priemiesčio) transporto vežėjams, kurie negavo pajamų dėl su COVID-19 pandemija susijusių keleivių vežimo apribojimų.

Informacija apie savivaldybių 2020 metų papildomas išlaidas, patirtas vykdant įsipareigojimus vietinio transporto vežėjams, kurie negavo pajamų dėl su COVID-19 pandemija susijusių keleivių vežimo apribojimų, pateikiama pridedamoje lentelėje.

Nutarimo projektas neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimo projekte neapibrėžiama sąvokų ir jas įvardijančių terminų, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Biudžeto departamento (direktorė D. Kamarauskienė, tel. 239 0130, el. p. daiva.kamarauskiene@finmin.lt) Valstybės ir savivaldybių biudžetų sudarymo skyriaus (vedėja A. Čekanavičienė, tel. 239 0255, el. p. audrone.cekanaviciene@finmin.lt) vyriausioji specialistė G. Boguševičienė (tel. 239 0042, el. p. gintare.boguseviciene@finmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Informacija apie savivaldybių 2020 metų papildomas išlaidas, patirtas vykdant įsipareigojimus vietinio transporto vežėjams, kurie negavo pajamų dėl su COVID-19 pandemija susijusių keleivių vežimo apribojimų, 1 lapas.